

C·TH·JONGEJAN-DE GROOT

Een Kerstvacantie in Zeeland

G. F. CALLENBACH N.V.

NIJCKERK

EEN KERSTVACANTIE IN ZEELAND

EEN KERSTVACANTIE IN ZEELAND

DOOR

C. Th. JONGEJAN-DE GROOT

G. F. CALLENBACH N.V. - UITGEVER - NIJKERK

INHOUD

	Blz.
I. De laatste avond thuis	7
II. Bij de Brabertjes	9
III. Marijke komt aan	13
IV. Marijke in haar nieuwe tehuis	16
V. Marijke's verdere belevnissen	18
VI. In het doktershuis	22
VII. Een gezellige middag, maar toch.....	26
VIII. Vader De Braber doet een ongewoon werk .	31
IX. Marijke gaat met de dokter uit	36
X. De brief van huis	40
XI. Een gezellige middag	43
XII. Kerstfeest in het doktershuis	46
XIII. De terugtocht	52
XIV. Terug bij de Brabertjes	59
XV. Slot	62

De laatste avond thuis

Mag ik nu nog een half uurtje opblijven?"
 Marijke's moeder keek hoofdschuddend naar de klok.

„'t Is al acht uur en morgen is het heel erg vroeg dag. Petertje slaapt al lang.”

„Een kwartiertje dan nog?"

Moeder knikte en Marijke zette haar stoel heel dicht bij het keukenfornuis, dat zo gezellig snorde.

Ze trok haar voeten op de stoelsport en vouwde haar handen om haar benen, bedekt door het nachtponnetje, dat tot op haar voeten reikte. Zó zat ze het liefst. Ze kon dan zo heerlijk denken.

Moeder pakte de kleren bij elkaar, die Marijke en Petertje hadden uitgetrokken en gooide de grote teil met water leeg, waarin Marijke zich gewassen had. Morgenavond kon ze moeder niet meer bezig zien, bedacht Marijke.

„Morgenavond zit je in Zeeland, meisje,” zei moeder, alsof ze Marijke's gedachten geraden had.

En terwijl moeder het keukentje weer netjes aan kant maakte, vertelde ze Marijke nog eens, hoe ze zich moest gedragen bij die vreemde mensen, waar ze de Kerstvacantie zou gaan doorbrengen.

„Met twee woorden spreken, Marijke en beleefd zijn en luisteren als je wat gezegd wordt.”

Marijke knikte en droomde verder. De volgende morgen zou ze vertrekken. Zij en Dora Snelders en Noortje van Megeren. En dan zouden ze gaan naar een Zeeuws dorp. Zij en nog veel meer kinderen uit hun stad. Maar die kenden ze niet allemaal. Het zou een ruiling zijn, want de kinderen van het dorp zouden in de stad komen logeren. Hoe zou het meisje, dat hier zou komen, er uitzien en hoe zou ze heten?

Hè, wat schrok Marijke opeens. Vader was binnengekomen en had plagend zijn koude hand even in haar hals gelegd.

„Zo, Marijke, heb je handvaten aan je hoofd? Ga je nu in bed rechtop zitten slapen?”

„Ik heb helemaal geen last van die „handvaten”, ” lachte Marijke, „en moeder heeft krullen gezet, omdat ik morgen op reis ga. Domoor van een vader, om dat te vergeten.”

„Ziezo, ” zei moeder, „nu is vader thuis en nu ga jij naar bed.”

„Blijft u vanavond in de keuken zitten?” vroeg Marijke met wat opgetrokken neusje. „Gaat u niet eens naar de kamer?”

Moeder glimlachte. „Hier brandt het fornuis lekker en het zou jammer zijn de kachel nog aan te maken in de kamer. De kolen zijn nog altijd op de bon.”

Vader, die Marijke's opmerking gehoord had, maakte plagend een buiging, toen zijn dochttertje wel te rusten wenste.

„Dag mevrouw de gravin, het is te hopen, dat u in Zeeland een bed krijgt van satijn en kant.”

Marijke lachte om het plagerijtje en moeder bracht haar zelf naar boven.

„Zo, ik heb een kruik in je bed gelegd. Vergeet niet te bidden, Marijke.”

Marijke knikte en zei haar avondgebed je op, maar haar gedachten waren erg ver weg.

„Je bent wel erg vlug klaar, Marijke,” zei moeder.

„Heb je wel gedacht bij wat je zei?”

Marijke kreeg een kleur. Moeder merkte ook altijd alles van je.

Dan kroop ze diep onder de dekens en moeder dekte haar lekker warm toe. Weer gingen Marijke's gedachten naar het kleine meisje, dat morgenavond op haar plaatsje zou liggen.

Toen Marijke allang sliep zat moeder nog bij de keukentafel en stopte haar kousen. Vader las de courant en rookte zijn pijp.

„Wat kijk je ernstig, vrouw, pieker je ergens over?”

Moeder haalde haar schouders op en zei: „Och, piekeren is zo'n groot woord, maar ik maak me af en toe wel eens bezorgd over de nuffigheid van onze Marijke.”

„Laten we hopen, dat ze dat in Zeeland afleert,” zei vader, „het is daar wel het land voor.”

Toen stak hij zijn voeten uit naar het lekker warme fornuis en bedacht, dat hij er in ieder geval geen spijt van had, dat hij de avond moest doorbrengen in het lekker warme keukentje.

II

Bij de Brabertjes

Woest giert de wind over de Zeeuwse eilanden. Hij rukt aan de deuren en vensters en huilt in de schoorsteen. Moeder De Braber pookt het wankele kachelkje op. Straks zal het meisje uit de stad komen en dan moet het lekker warm zijn. Ze trekt de

aardappelschilbak naar zich toe en laat onder het schillen haar gedachten gaan.

Wat zag het er nu al weer knus en gezellig uit in haar huis. Het karton in de raamspouwen was verdwenen en er waren echte ruiten voor in de plaats gekomen. Er was een tafel en zes stoelen. Nu ja, ze waren wel verschillend van vorm, maar zo nauw kon je niet meer kijken. Er stond weer een klein linnenkastje in de kamer en er was weer een pan bijgekomen ook. Twee kookpannen. Wat een weelde! Wat was ze alweer rijk!

Moeder De Braber dacht aan de tijd vlak na de bevrijding, toen wel tien gezinnen met één pan moesten doen. Aan haar vroegere boerderijtje moest ze maar niet meer denken. Och, wat was ze trots geweest op haar witgekalkte hofstede. Op het mooie kabinet en de prachtig-zwarte jaagkachel met het koper, dat altijd zo prachtig glansde.

Twee kamers en een keuken had ze gehad en nu. . . . Neen, niet meer aan denken nu. Het was voor de bevrijding van het land nodig geweest, dat de dijken gebombardeerd waren en hun huis was verdwenen met de have en het goed van veel anderen. Het kon niet anders. God was nog zo goed voor haar geweest. Haar man en haar kinderen had ze mogen behouden. En was deze noodwoning niet heel wat beter dan de bunkers waar anderen in woonden?

De ergste nood was gelenigd door de landgenoten. Vooral de stad, waar haar logeetje vandaan zou komen, had veel voor het dorp gedaan.

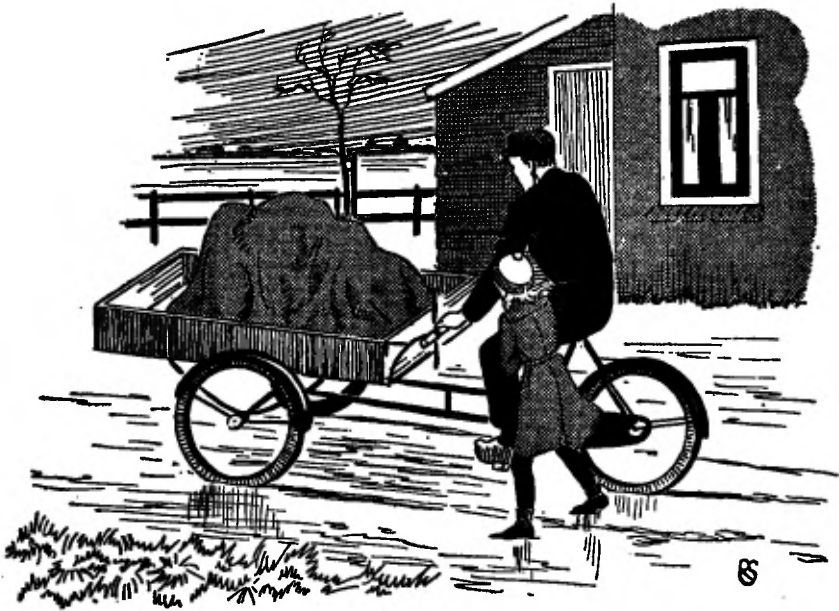
En daarom was moeder De Braber blij, dat ze nu eens wat terug kon doen. De stedelingetjes zouden op het dorp hartelijk ontvangen worden.

„Zou je je wel opgeven voor een logeetje, Moeder De Braber, je bent zo klein behuisd?”

„U moet bedenken, dat we ruilen,” had moeder de dame geantwoord, die de komst der kinderen moest regelen.

„Mijn Marietje gaat weg, dus slaappleats hebben we. Eten is hier volop en we willen onze weldoeners onze dankbaarheid tonen.”

Vanmorgen was Marietje vertrokken en de drie andere kinderen speelden buiten. Om het kwartier kwamen ze

binnen om te vragen, of het nog geen tijd was om naar de trein te gaan.

„Eerst moet vader thuis komen, ongeduldige Aagjes,” zei moeder De Braber.

En eindelijk kwam vader thuis. En wat bracht hij voor een verrassing mee? Een geranium, een bloeiende geranium om voor het raam te zetten. Moeder De Braber kreeg een kleur van plezier. Weer bloemen voor het raam. Maar nu kwamen Chieltje, Toosje en Trineke niet mee naar binnen.

Vader had namelijk nog meer heerlijk meegebracht.
Ze dansten en zongen van pret.

„Waar hebben ze zo'n schik om?” vroeg moeder.

Vader De Braber lachte: „Ze spelen met de bakfiets, die ik gehuurd heb in het dorp!”

„Wil je er ons logeetje mee afhalen?”

De Braber knikte.

„Het is zo modderig op de wegen en misschien heeft ze wel een koffer bij zich.”

„Dan wilde je zeker onze kinderen ook mee laten rijden. Is het niet te koud voor hen?”

Vader schudde het hoofd.

„We leggen een paar dekens in de wagen en we gooien dek over hen heen. Ze zullen een heerlijke equipage hebben.”

Moeder De Braber stond op en roerde in de pap, die op het kachelkje stond te pruttelen.

„We zullen maken, dat de kleine meid een lekker bordje pap heeft als ze komt. Ze heeft een reis achter de rug van bijna een dag.”

Vader De Braber dronk een kop warme koffie uit en trok zijn duffel weer aan. Samen met moeder stopte hij de kinderen lekker warm onder de dekens.

„Ziezo, kunnen we nu vertrekken?”

Moeder haalde voor de grap de schuimspaan en stak die in de hoogte, alsof ze de stationschef was bij een vertrekkende trein.

„Dag chef,” lachte vader.

„Dag chef,” juichte het drietal.

En toen zette vader er de vaart in.

III

Marijke komt aan

Hu, wat was 't koud op het kleine Zeeuwse stationnetje, dat eigenlijk niet meer dan een halteplaats was. De dorpelingen, die hun kleine gasten af kwamen halen, drentelden verkleumd heen en weer. Dokter Van Manen, die ook aanwezig was, had het niet koud. Die had de handen diep in de zakken van zijn warme duffel gestoken en de bontkraag hoog opgezet. Vader De Braber groette hem beleefd. Zo'n deftige heer ook.

Maar dokter Van Manen kwam met uitgestoken hand op De Braber toe.

„Zo kerel, hoe gaat het? Thuis ook alles goed? Krijgen jullie ook een logeetje? Ik heb er twee besteld. Ons Nelleke is altijd zo alleen. Die heeft dan tegelijk wat aanspraak.”

Kleine Chiel, die helemaal niet verlegen was, deed een stap naar voren en zei parmantig: „Dag dokter en waar is Nelleke dan?”

Vader wilde de kleine vrijpostige bengel bestraffen, maar dokter, die schik had in de kleine guit, antwoordde lachend: „Nelleke is een beetje verkouden en daarom heb ik haar in de auto opgesloten.”

Er kwam beweging onder de wachtenden. Het signaal was op veilig getrokken en dat betekende dat de trein nu spoedig zou komen. In de verte verschenen dan ook twee vurige ogen en even later rolde de locomotief hijgend en blazend het kleine stationnetje binnen.

Moe en verreisd kwamen de jongens en meisjes uit de trein. Marijke en haar twee vriendinnetjes behoorden tot de laatsten. Marijke liep in het midden. Ze hield Dora en Noortje stevig vast.

„Wij blijven bij elkaar, hoor!” fluisterde ze.

Maar de leidster van de troep riep de namen van de kinderen apart af.

„Willy Doesburg bij familie De Ruiter. Corry Versteeg bij de familie Van Houweninge. Is er iemand aanwezig om ze te halen?”

Eén voor een werden de kinderen met een hoeraatje meegenomen. De drie vriendinnetjes groepten nog bij elkaar.

„Wij krijgen er vast geen,” zei Chieltje met een benepen stemmetje.

„Marijke van Groningen bij familie De Braber.”

De kleine Brabertjes juichten, dat horen en zien verging.

„Je hoeft niet te vragen of je welkom bent, Marijke. Veel plezier hoor, kind. Tot over veertien dagen.”

Vader De Braber gaf zijn kleine gast een hand en de kleine Brabertjes zoenden haar, dat het klapte.

„Je mag mee in de kar.”

„Je mag rijden naar huis. . . . eh. . . . hoe heet je ook weer?”

Daar hoorde Marijke de namen afroepen van haar beide vriendinnetjes. Nieuwsgierig bleef ze staan. Waar zouden ze komen? Dicht bij haar in de buurt?

„Dora Snelders en Noortje van Megeren komen samen bij dokter Van Manen.”

Marijke bleef staan en schudde de kleine Brabertjes van zich af.

„Ik wil liever ook. . . . zou ik. . . .?”

Zonder na te denken was ze teruggelopen naar de leidster en zei: „Dat zijn mijn vriendinnetjes. Mag ik ook naar de dokter?”

Dokter Van Manen, die de vraag gehoord had, legde de hand op Marijke's schouder en vroeg: „Bij wie zou je komen? Bij De Braber? Dan kun je heus geen beter adres treffen. Ze hebben daar immers op je gerekend,

meiske. Overigens mag je toch immers bij je vriendinnetjes aan komen lopen."

„Kom maar mee, hoor, kleine meid," zei vader De Braber vriendelijk. „Je zult 't heus prettig bij ons hebben, al zijn je vriendinnetjes niet bij je."

Maar toen zag Marijke hoe haar kennisjes in de mooie doktersauto werden geholpen en hoe een meisje in een leuk bontjasje Dora en Noortje verwelkomde. Ze stampvoette van nijd.

„Het is gemeen, het is gemeen," siste ze zacht voor zich heen. „Waarom moet ik alleen met die klompenkinderen mee?"

Vader De Braber nam haar bij de hand.

„Jij zult ook rijden, hoor," lachte hij, „net zo goed als je vriendinnetjes. Laat ik je maar eens in de equipage helpen. De kleintjes zitten er al in."

Toen zag Marijke de bakfiets en werd nog bozer. Dacht die man, dat ze een klein kind was?

Ze trok vinnig haar hand uit de zijne en zei: „Ik wil liever lopen, ik vind het net zo raar om op zo'n kar te zitten."

Vader De Braber schudde teleurgesteld het hoofd: „Wat is daar voor raars aan, meisje? De wegen zijn hier niet zo keurig bestraat als in de stad."

„Ik wil lopen," hield Marijke vol.

„Dan moet je 't zelf maar weten, kind," zei vader De Braber wat kortaf.

Chieltje, Toosje en Trineke kropen teleurgesteld bij elkaar. Ze vonden dat meisje helemaal niet aardig, hoor.

„We wilden liever ons eigen Marietje terug hebben," morde Chieltje.

„Stil," waarschuwde vader De Braber.

Hij dacht er aan hoe ver de reis was, die Marijke gemaakt had. Straks als ze uitgerust was, zou alles wel heel anders zijn.

Marijke liep glijdend en glibberend achter de langzaam rijdende bakfiets aan. Het was een wonderlijke optocht daar in dat Zeeuwse dorpje.

IV

Marijke in haar nieuwe tehuis

Moeder De Braber stond op de uitkijk. Ze had een zwart-wollen doek over haar hoofd geslagen, maar rilde toch van de kou.

Hu, wat was het guur weer. Ha, daar zag ze een schommelend licht in de verte. Daar zou haar man wel zijn met zijn gevolg.

„Laad je vrachtje maar gauw af. Chiel, Toosje, Trineke, waar is ons logeetje?”

En toen zag moeder De Braber Marijke staan achter vader. Koud en verkleumd en ineengedoken.

„Och, mijn lieverd, wat zal je moe zijn.”

Ze trok Marijke naar binnen en schudde het hoofd.

„Je bent tot aan je enkels in de klei gezakt. Foei, wat zien je mooie schoentjes er uit. Waarom ben je niet in de wagen gaan zitten? De kinderen hebben je toch niet geplaagd?”

„Ze wou toch zeker zelf niet in de kar,” snoof Chiel verontwaardigd.

„Daar praten we niet meer over,” zei vader.

Moeder begreep wel door het knipoogje, dat vader gaf, dat ze maar niet verder moest vragen. De goedhartige vrouw trok de logée mee naar binnen en toen ze haar ontdaan had van muts en mantel en haar een lekker warm plaatsje bij de kachel bezorgd had, vroeg ze: „En hoe heet je nu?”

„Marijke.”

„Marietje, zo heet ons eigen meisje ook, dat is dan gemakkelijk voor je moeder.”

„Ik heet geen Marietje, maar Marijke.”

„Daar is toch geen verschil in,” lachte moeder De Braber. „Zolang je hier bent, ben je voor ons Marietje. Anders vergissen we ons toch maar, hè jongens!”

Al babbelend zette moeder De Braber de borden op het tafelzeiltje. Maar Chieltje kreeg geen bord. Die moest zijn pap lepelen uit een emaille schaalje.

Met een strak gezichtje keek Marijke naar de toebeidselen voor het maal. Bah, wat was het hier armoe-dig. Er lag niet eens een tafelkleed op tafel en er waren niet eens genoeg borden.

„Ja, ja, Marietje, wat zeg je van onze rijkdom? Allemaal een eigen bord en lepel,” lachte moeder De Braber. „’t Is nog maar heel kort geleden, dat we met zijn allen van twee borden moesten eten.”

„Bah, wat vies,” zei Marijke.

De gastvrouw zweeg bezeerd. Zou dat meisje denken, dat zij het prettig hadden gevonden zo weinig overgehouden te hebben na die vreselijke oorlog?

Het werd stil aan tafel. De kinderen hadden in een oogwenk hun bord leeg, maar Marijke at met lange tanden.

„Houd je niet van pap?” vroeg moeder De Braber.

„Niet van deze pap, ik heb liever zoetemelkse pap!”

De Braber, die wist hoe zijn vrouw zich uitgesloofd had, wilde de logée afsnauwen, maar zijn vrouw reikte hem de Bijbel en zei zacht: „Laten we eindigen, Vader, dan kan Marietje naar bed gaan. Ze is moe van de reis en morgen is alles anders. . . .”

„Ik slaap zeker op Marietje’s kamer?” vroeg Marijke in een poging wat vriendelijker te zijn.

„Marietje’s kamer?” Moeder De Braber opende de deur van een bedstede.

„Trineke en jij slapen hier. Een heerlijk bedje. We hebben alleen nog maar een bovenlaken voor de bedden, maar er ligt een fris-gewassen moltondeken onder, hoor.”

„Morgen mag ik bij je slapen, hoor,” zei Chieltje en duwde zijn krullebol tegen Marijke’s arm.

„En dan ik,” zei Toosje. „Kun je verhaaltjes vertellen?”

„Jullie moeten Marietje vanavond met rust laten,” zei moeder. „Ze wil gauw gaan slapen.”

Marijke knikte en begon haar jurk uit te trekken.

Toen ze haar nachtjapon aandeed (een nieuwe met rose bloemetjes) riep Trineke: „O Moeder, kijk eens, Marietje gaat in haar Zondagse jurk naar bed.”

„Ze weten niet eens meer wat een nachtpon is,” zei moeder, haar kleintjes naar zich toetrekking. „We zijn hier al blij, dat we overdag kleren hebben.”

Het duurde niet lang of Marijke viel in slaap. Ze was zo moe, maar één ding wist ze wel: ze was geen sikkepitje blij dat ze hier was en ze benijdde haar vriendinnetjes, die het zoveel beter getroffen hadden. Die waren met een fijne auto gehaald en zouden ook wel in een prachtig huis wonen. Makkend en verdrietig dommelde ze weg, zonder aan haar avondgebedje te denken.

V

Marijke’s verdere belevenissen

Koekeroe. . . . koekeroe. . . .

Hè, wat een gezellig gehoor.

Marijke rekte zich uit en knipperde met haar ogen. Waar was ze toch? Dan wist ze opeens weer, dat ze in de bedstede in het verre Zeeuwse dorpje lag. Door een kier kon ze in de keukenkamer kijken, waar vrouw De Braber op haar kousevoeten heen en weer liep en nu een klontje suiker in de kooi van de koerende duif schoof.

„Stil, Koeretje, maak ons kleine Marietje niet wakker,” zei ze zacht. „Ik heb mijn levenmakertjes ook al naar buiten gestuurd.”

Schuchter duwde Marijke de bedsteedeur open en zei: „Ik ben al wakker, juffrouw.”

„Fijn en heb je lekker geslapen? Kijk eens wat ik hier voor je heb: een beschuit met bruine suiker en een lekker kopje thee.”

Om het hoekje keek het rode snuitje van Chieltje.

„O Marietje, ben je wakker? Het heeft gesneeuwd. Kom je buiten, dan gaan we een sneeuwpop maken!”

„Waar moet ik me wassen, juffrouw?”

„Hè, wat vind ik dat ge juffrouw ongezellig, noem me maar tante Trijn, hoor. Zo noemen veel kinderen in de buurt me ook. Waar je je wassen moet? De kleintjes wassen zich in een schuurtje buiten, maar voor jou heb ik hier een teiltje water neergezet en hier ligt een nieuwe blauwe handdoek voor je.”

Marijke waste zich en dacht aan het keurige fonteintje thuis, waar ze zich anders aan waste. Moeder De Braber was al bezig brood te snijden. De sneden witte- en roggebrood stapelden zich op! Het drietal daarbuiten was voor geen klein geruchtje vervaard. Daar kwamen ze al binnen. Ze brachten de koude winterlucht mee.

„Klompjes buiten uitdoen en jasjes uitschudden!”

„We hebben al een heleboel af, hoor, van de sneeuwman,” hijgde Chieltje.

„We hebben. . . .”

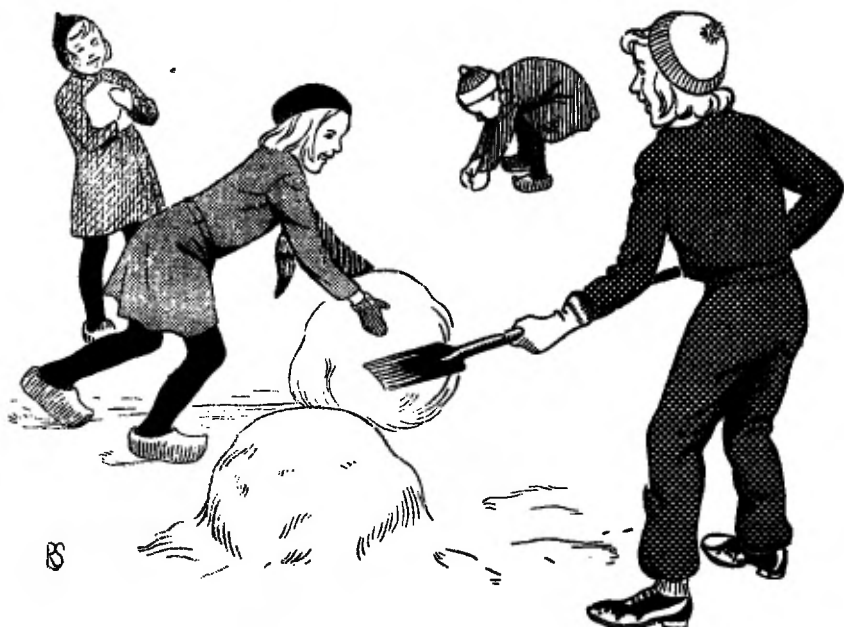
Plotseling hield hij op en schaterde het uit van de lach.

„O, Moeder, kijk Marietje eens. Ze heeft een hele blauwe snor.”

Moeder hield verschrikt op met broodsnijden en keek om.

„Ik weet het al — die nare handdoek heeft zeker afgegeven, hoe kan ik toch zo dom zijn?”

De kleintjes dansten om Marijke heen en Trineke zong:
„Blauwbaard, blauwbaard.”
Maar Marijke lachte niet mee. Die nare kinderen. Nog-
al prettig als je hele gezicht blauw zag.
„Kom maar gauw hier, kleine meid. Hier heb ik wat
warm water voor je en een schoon wit lapje....

zo.... 't Is alweer over en nu jullie aan tafel, last-
posten.”

Het verse brood en de vette kaas smaakten Marijke
heerlijk, moest ze bekennen. Maar haar gezicht je bleef
strak bij de vrolijke kwinkslagen van de kinderen.

„Kan ik u ook helpen.... eh.... tante,” vroeg ze na
het ontbijt, gedachtig aan moeders lessen.

„Nee hoor, meid, ga maar lekker buiten spelen met de
kleintjes, maar pak je vooral goed in.”

Schoorvoetend ging ze naar buiten. Ze had eigenlijk

helemaal geen zin om bij die kleine hummels te blijven. Ze ging veel liever maar meteen naar Dora en Noortje. Toch hielp ze de kleintjes met de sneeuwpop en ze kreeg er ook wel schik in, toen de witte man daar zo parmantig stond met de bezem in zijn arm.

„En nu gaan we het sleetje halen, dat vader voor ons gemaakt heeft. Wil je ons trekken, Marietje?”

„Weten jullie de dokter te wonen?” vroeg Marijke slim.

„Best,” knikte Chieltje, „heel ver weg.”

„Dan gaan we daar naar toe sleeën.”

„Eerst vragen aan moeder of we mogen,” zei Trineke. Moeder De Braber knikte. Ze was allang blij, dat haar logeetje zich zo amuseerde.

De tocht over de hobbelige landwegen viel niet mee en Marijke was blij toen ze er waren. Gelukkig zaten haar vriendinnetjes met Nel in de serre, want ze zou nooit hebben durven bellen aan het witte, deftige huis.

Dora zag haar vriendinnetje het eerst. Nel schoof vlug één der serredeuren open: „Kom hierdoor binnen, leuk zeg, dat je er bent.”

Marijke tikte — toen ze binnen was — op het serre-raam en wenkte de kleine Brabertjes, dat ze maar terug moesten gaan. Maar Chieltje schudde het hoofd en beduidde, dat ze wilden wachten.

„Hè bah, die zeurige kinderen ook,” liet Marijke zich ontvallen.

Nel van de dokter keek verwonderd op.

„Wij vinden die kleine Brabertjes juist erg leuk,” zei ze. „Wacht, ik zal ze een snoepje brengen en zeggen, dat het te koud is om hier stil te blijven staan.”

Nel ging naar buiten en even later trokken de kleuters af. Maar telkens keken ze om, want ze vonden het helemaal niet leuk, dat ze hun pleegzusje, met wie ze nu juist zo'n schik begonnen te krijgen, achter moesten laten.

In het doktershuis

„Mag Marijke je poppen ook zien, Nel?”
 Het doktersdochttertje knikte en ging haar vriendinnetjes voor naar de kast in de kamer, waar ze haar speelgoed bewaarde.

„Kijk, dit is mijn poppenwagen. Als het mooi weer is, ga ik er vaak mee wandelen.” Ze tilde een grote pop uit de wagen, gekleed in een grappige pyama met wijde pijpjes.

„Dit is jouw naamgenootje, Marijke. Kijk, ze kan slapen en haar wenkbrauwen zijn echt.”

„En Nel heeft een kast vol kleertjes,” zei Dora, die haar ongeduld om Marijke al het moois te laten zien bijna niet bedwingen kon.

Nel legde de pop weer in de wagen en opende een wit klerenkastje. Op grappige kleine hangertjes hing daar de garderobe van de pop. Mooie jurkjes in alle kleuren en kapertjes en een baret met een veer.

„Hoe kom je toch aan al die jurkjes?”

Nel lachte. „Iedere keer als Mie de naaister komt, mag ze voor mijn pop ook wat maken.”

Samen bekeken ze ook het andere speelgoed van Nel. Een ledikantje en een tafeltje en stoel, een klein servies.

„Hebben al je poppen zoveel kleren?” vroeg Marijke.

„Ik heb maar één pop over,” vertelde Nel, „ik had er veel meer, maar ik heb ze weggegeven op het dorp. Daar waren kinderen, die niets meer hadden.”

„Is jullie huis blijven staan?”

„Ons huis lag hoog,” vertelde Nel, „en wij hoefden niet te evacueren, omdat vader dokter is.”

„Ik geloof, dat je al aardig met je nieuwe vriendinnen op kan schieten, hè Nel, ik kom jullie wat lekkers bren-

gen. Je moeder is wat langer blijven liggen, omdat ze hoofdpijn had."

Geert, de oude dienstbode van het doktershuis, kwam binnen en bracht een blad met drie bekers chocolademelk mee. Verwonderd keek ze op.

„Wat is dat nu? Zijn jullie met z'n vieren?"

Nel vertelde hoe de vork in de steel zat, en Geert verdween om er nog een beker bij te halen.

„Vonden de Brabertjes het goed, dat je wegging?" lachte Geert. „Nel zou het niets prettig gevonden hebben als haar vriendinnetjes de eerste morgen al uitgevlogen waren."

Marijke's gezichtje verstrakte. Ze haalde de schouders op.

„'t Is hier veel fijner," zei ze, toen Geert verdwenen was.

Ja, het was heerlijk in het doktershuis. Overal was het lekker warm. De morgen vloog om en Nel kon zich maar niet begrijpen, dat de wijzers van de oude staartklok zoveel vlugger gingen dan anders. Maar die klok wees heus wel de juiste tijd aan, want Geert ging de tafel al dekken en de meisjes begonnen ook al een beetje honger te krijgen.

Marijke keek naar het mooie blauwe servies, waartussen het kristal van de botervlootjes zo mooi flonkerde. Vier melkbekers zette Geert neer. . . . Zou ze dan hier mogen blijven eten? Dat zou heerlijk zijn. O, kijk, wat een leuke eierdopjes. Ieder dopje had een wollen mutsje op om het eitje warm te houden. Nu droeg Geert een schaal met lekkere malse sneden brood binnen.

Buiten klapte de deur van de doktersauto dicht.

Dokter en mevrouw kwamen gelijk binnen.

„Net op tijd, Vader," lachte Nel, „en is Moeders hoofdpijn weer helemaal over?"

Mevrouw wilde haar dochttertje antwoorden, maar keek plotseling verwonderd naar Marijke.

„Wie hebben we daar?”

„Dat is nu Marijke, Moeder. Ze blijft hier eten, als u 't goed vindt.”

Dokter deed een stap naar voren. „Weet moeder De Braber dat?”

Marijke trok verlegen de schouders op. Dokter schudde het hoofd.

„Maar kleine meid, wij kunnen jouw pleegouders toch zo maar niet op je laten wachten! Ze zullen daar 's middags wel warm eten. Trek vlug je mantel aan, dan breng ik je even in de auto weg.”

Marijke durfde niet tegen te spreken en ook de vriendinnetjes zwegen.

„Ik zou Marijke wel graag hier houden,” zei Nel, „maar vader heeft wel gelijk, het zou toch ook helemaal niet leuk zijn, als Dora en Noortje bij de Brabertjes gingen eten. 't Zou net zijn of ik helemaal geen logée's had.” In een wip had de grote auto de afstand naar het huisje van tante Trijn afgelegd. Dokter stapte uit en hielp Marijke uit de wagen.

„Even kijken. Als je soms de hond in de pot vindt, moet je maar weer mee terug gaan,” grapte de dokter.

Moeder De Braber opende de deur en herademde, toen ze Marijke zag: „Och kind, ben je daar? Ik had vergeten je te zeggen, dat we om twaalf uur warm eten. Vader moet weer zo vroeg op zijn werk zijn. Ik was zo ongerust, maar De Braber zei, dat je in geen zeven sloten tegelijk zou lopen. Kom maar gauw binnen. Ik heb een lekker prakje voor je warm gehouden. Kijk eens: twee plakjes spek en lekkere zoete appeltjes.”

De kinderen vlogen op Marijke af: „Vanmiddag moet ze hier blijven, hè Moeder? Als ze gegeten heeft, is ze van ons.”

De dokter weifelde even. Hij had heel goed gezien hoe

donker het gezichtje van Marijke stond. Het beviel haar helemaal niet, dat ze hier naar toe gebracht was, maar het gaf toch ook geen pas, dat het kind direct maar uitvloog. Zo zou ze niet wennen.

„Vanmiddag blijft Marijke gezellig spelen met de kleintjes en morgen zullen we wel verder zien,” zei dokter. „Dan kunnen de vriendinnetjes van Marijke háár huis wel eens komen bekijken.”

„Dan bak ik poffertjes, dat belooft ik,” zei de goedhartige tante Trijn.

Zwijgend at Marijke haar appeltjes met spek op.

Griesmeel toe.

Maar de griesmeel moest ze eten van het bord, waarop de appeltjes gelegen hadden. Tante Trijn had geen schone borden. Zes borden had tante Trijn maar.

Maar in het doktershuis waren mooie blauwe borden en eierdopjes en kristal en daar moest Marijke steeds aan denken. •

„Morgen zal ik je pap op een schoteltje doen,” beloofde tante Trijn, die zag, dat Marijke een tikje kieskeurig keek, toen er wat spekvet met de pap naar binnen ging. Terwijl Tante Trijn de borden waste, bedelden Chiel en de anderen weer om een verhaaltje.

„Ik wéét geen verhaaltjes,” snauwde Marijke ongeduldig.

„Willen we dan weer met de sneeuwpop buiten spelen?”

Marijke trok haar schouders op. Tante Trijn begreep heel goed, dat het voor de kleintjes helemaal geen pretje zou zijn met het mikkend logeetje de middag door te brengen en wat verdrietig zei ze daarom: „Wat mij betreft mag Marijke wel weer naar de dokter gaan.”

Marijke schudde het hoofd. De dokter had er heus niet uitgezien of er met hem te sollen viel, en hij had Marijke duidelijk voorgeschreven wat haar plicht was.

En dan durfde ze niet op haar eigen houtje tegen zijn wil te handelen.

VII

Een gezellige middag, maar toch . . . . .

„Was echt gezellig in 't kamertje van tante Trijn. De kachel had een rood buikje en het water zong zachtjes.

Tante Trijn zette een helder gesteven muts op en strikte een schoon schort voor. Marijke, die op een krukje voor het raam zat, kreeg een vriendelijk kneepje in haar wang.

„Ziezo, meisje, laat die bengels maar buiten spelen, wij gaan er een gezellig middagje van maken, ik heb zwarte brokken gebakken en straks, als de kleintjes komen, moet je ze maar eens wat voorlezen. Dat zullen ze heerlijk vinden.”

„Voorlezen. . . . ?” vroeg Marijke, „ik heb toch geen boek.”

Tante Trijn lachte. „We vergeten telkens wat we kwijt zijn. Ik had een hele rij boekjes. Ze waren wel een beetje ouderwets, maar de kinderen luisterden er nog met plezier naar.”

„Ik zag bij Nel van de dokter heel veel mooie boeken. Misschien zou ik er best één mogen hebben om voor te lezen.”

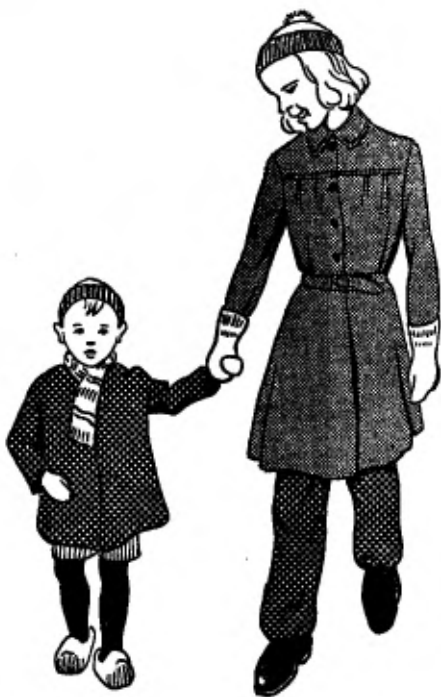
„Dat denk ik ook wel,” knikte Tante Trijn. „Weet je wat! Je stapt even naar het doktershuis en vraagt of je één van Nel's boeken mag hebben. Neem deze boodschappentas maar mee. Ik zal er een schone krant inleggen, dan blijft het boek netjes.”

Erg in haar nopjes stapte Marijke naar buiten. Ze vond het nu werkelijk knus in de kamer van Tante Trijn en

ze zou behalve een boek om voor te lezen ook nog een boek voor zichzelf vragen. Dan kon ze fijn gaan zitten lezen. Kleine Chieltje kwam naar haar toegesprongen en riep: „Mag ik met je mee, Marietje?”

„Ja, lopen jullie alle drie maar even mee.”

Maar Toosje en Trineke wilden veel liever bij huis blij-

ven spelen, de tocht naar het doktershuis was hen die morgen niet zo heel goed bevallen.

„Nu, dan mag Chieltje alleen mee,” zei tante Trijn.

„Marietje zal goed op hem passen.”

Marijke had nu echt schik in het kleine kereltje, dat zo parmantig op zijn klompjes naast haar klepperde en honderd uit babbelde.

„Zo Chieltje,” zei ze, toen de witte villa in zicht kwam.

„Nu blijf jij hier even glijden, ik kom dadelijk weer terug.”

Chieltje zocht een klein sullebaantje op en begon heen en weer te glijden. De drie meisjes waren weer in de serre, maar ze speelden nu niet.

Dora en Noortje lieten Marijke binnen en begonnen opgetogen te vertellen, wat een heerlijke middag hen wachtte. De dokter was alleen uitgereden met de auto en de chauffeur was thuis gebleven om een sledetocht te maken met Nel en haar logeetjes.

Dora danste van plezier in 't rond.

„Denk je eens in, Marijke, we gaan in een echte arreslee. Het paard heeft bellen aan en . . . o . . . 't is heerlijk.”

Daar kwam Nel binnen. Ze had een rood-fluwelen capuchon op met wit bont omzoomd en een zelfde mantel aan. Haar handen staken in een wit mofje.

„Geert heeft me ingestopt of ik naar Siberië moet,” pruilde ze en toen ze Marijke zag, riep ze: „Ha fijn, Marijke, ben je toch gekomen? Ga ook maar mee. Er is best plaats voor je.”

Een fel rood steeg naar Marijke's wangen. Mee met de arreslee. Ze was alles vergeten wat ze eigenlijk kwam doen. Maar dan dacht ze aan de dokter met zijn strenge ogen.

„Misschien mag dat niet van je vader,” weifelde ze.

„Waarom zou dat niet mogen?” vroeg Nel, die niet wist wat haar vader die morgen met Marijke besproken had.

„We blijven vast niet langer dan een paar uur weg.”

„O Nel, daar is de ar!”

„Nu moet je weten wat je wil, Marijke,” drong Nel aan. Als Marijke nog even gewiefeld had, deed de beschilderde ar met de witte schimmel haar bezwijken.

„Ik ga mee,” riep ze.

Dora en Noortje hadden zich ook warm ingepakt en

met zijn viertjes liepen ze naar buiten, waar Henk, de chauffeur, hen opwachtte.

Geert kwam ook naar buiten.

„Zo, zijn jullie weer met zijn viertjes, dan zit je wel wat nauw, niet?”

„Er gaan veel makke schapen in een hok,” lachte Henk.

Geert stopte nog een zak wafels in de bak en het paard zette aan.

Het werd een sprookjesachtige tocht.

Dwars door de besneeuwde velden ging het langs de Zeeuwse dorpen, waar vrouwen in mooie bontgekleurde jakken hen nawuifden.

En toen had Henk nog een extra verrassing. Hij bracht het viertal in een grappig boerenhuisje, dat aan de dijk lag en waar zijn moeder woonde. Ze werden onthaald op warme chocolademelk en knappende beschuit met bruine suiker.

Toen ze gezellig babbelend om de tafel zaten, werd er op de deur geklopt. De drie meisjes waren opgetogen, toen ze zagen wie er binnenkwamen. Hand in hand stonden daar twee grappige kleine boerenjongetjes, die zo op elkaar leken, dat de meisjes ze met geen mogelijkheid van elkaar konden onderscheiden.

De boerin trok ze naar binnen.

„Dat zijn buurkinderen van me, die zeker eens naar de mooie ar komen kijken. Dit is Chieltje en dit is Rein.”

De beschuit, die op weg was naar Marijke's mond, viel in stukken op de grond. Henk bukte zich om de brokken op te rapen en de boerin lachte: „Foei, schrik je nu zo erg van die tweeling, het zijn zulke aardige kereltjes. Ik zal vlug een andere beschuit voor je smeren.”

Maar de boerin kon niet weten, dat de tweeling Marijke niet zo had doen schrikken. De naam, die de boerin noemde, had haar plotseling het kleine jongetje in ge-

dachten gebracht, dat ze achtergelaten had bij het doktershuis.

Ze durfde niets tegen de anderen te zeggen. Ze zouden nooit begrijpen, dat ze Chieltje zo maar vergeten was. Die mooie ar ook en die rinkelende bellen!

Ze was de eerste die opstond.

„Willen we nu weer naar huis gaan, anders wordt het te koud.”

Op de terugweg zag Marijke niets meer van al het moois, dat voorbij gleed.

„Wat ben jij saai, Marijke,” plaagde Noortje. „Jij had zeker liever thuis willen blijven bij de kindertjes.”

„Ze zijn heus wel aardig,” zei Marijke, die het gevoel had, of ze iets goed maakte door dit gezegde.

„De kleine Brabertjes zijn dotten,” zei Nel, „en ik vind het echt fijn, dat we een middag bij jullie komen. Ik breng de toverlantaarn mee, dat zullen ze heerlijk vinden.”

„Zou de chauffeur mij niet eerst thuis willen brengen?” vroeg Marijke met een benepen stemmetje. „Als je vader of moeder mij eens ziet. . . .”

„Dat zijn geen menseneters, hoor,” lachte Nel. „Tante Trijn wist toch, dat je naar ons toeging.”

Marijke durfde niet te zeggen hoe de vork in de steel zat en leunde stil in haar hoekje. Ze was blij, toen ze uit kon stappen en beantwoordde de vrolijke afscheidsgroet van haar vriendinnetjes met een kort wuiven.

Schoorvoetend legde ze de korte weg naar het huisje van tante Trijn af. Zou Chiel goed thuisgekomen zijn? Wat moest ze zeggen, als tante Trijn vroeg waarom ze het kereltje in de steek gelaten had?

De lamp was al aan en de kinderen speelden niet meer buiten. Met een onrustig kloppend hart draaide ze de knop van de deur om. De prettige middag had geen blij slot.

Vader De Braber doet een ongewoon werk

Daâg allemaal!"
Op haar vriendelijkste toontje wenste Marijke goedenavond, maar er was niemand, die haar groet beantwoordde. Toosje en Trineke zaten dicht bij de gedekte tafel geschoven en tante Trijn was bezig brood te snijden. De peuters keken met bedrukte gezichten naar hun moeder, die zo boos keek naar het pleegzusje.

„Waar kom jij vandaan?”

Zo hard en boos klonk de vraag, dat Marijke er van schrok. Met haar hoofd op de borst, stond ze voor tante Trijn en stotterde: „Toen ik. . . . ik kwam. . . . er was een ar. . . . en. . . . ik was Chieltje vergeten.”

„Ja, je was Chieltje vergeten, omdat je alleen maar aan je eigen plezier dacht. Je bent een naar kind. Maar hij was jou niet vergeten, hij heeft een uur staan wachten in de kou en is toen schreiend en verkleumd thuis gebracht. Een van zijn klompjes had hij verloren en zijn voetjes waren zo koud als ijs. Maar dat komt er allemaal niet op aan, Marietje heeft een fijne arretocht gemaakt en dat is het voornaamste. Het ziet er naar uit of Chieltje ziek zal worden en dat is dan jouw schuld. Ik zal vragen of vader vanavond naar je ouders wil schrijven. Hij moet maar vragen of je weer thuis mag komen. Ik wil niet, dat je hier nog langer tegen je zin bent.”

Snikkend trok Marijke haar mantel uit en zette haar muts af. Ze probeerde wat van de boterhammen te eten, die voor haar klaar stonden, maar ze kon niets door haar keel krijgen. Ze had geen honger.

„Mag ik naar bed gaan. . . . ? Ik heb zo'n hoofdpijn.”

„Ja, dan is het 't beste maar dat je naar bed gaat,” zei tante Trijn.

Met gebogen hoofd kleepte Marijke zich uit en trok haar nachtpon aan. Schuw keek ze naar Chieltje, die op twee stoelen in de hoek van de kamer lag en die telkens kreunde in zijn slaap. Diep kroop ze weg onder de dekens en toen Toosje in haar bed gelegd werd, hield ze zich slapend. Maar ze sliep niet. Ze kon niet slapen, en toen vader De Braber thuis kwam, was ze nog klaar wakker. Door een kier in de bijna dichtgeduwde bedsteedeur kon ze alles zien, wat er in de kamer gebeurde. Vader De Braber kwam binnen en begon zijn zware waterlaarzen uit te trekken.

„Wat is dat nou?” vroeg hij — en zijn stem klonk erg ongerust — „zieken in huis?”

„Ons kleine kereltje heeft kou gevat,” zei tante Trijn en haar stem klonk lang zo boos niet meer als die middag.

„Zou het wel een kou zijn?” vroeg De Braber. „Hij heeft flink koorts. Had je de dokter niet even kunnen laten komen?”

„Ik weet zeker, dat hij kou heeft gevat, maar het zal wel loslopen. Hij hoest niet. Als je je eerst wast, zal ik het eten voor je opscheppen. Ik heb nog een lekker prakje zuurkool van gisteren voor je. Je lievelingskost.”

Marijke herademde. Tante Trijn repte met geen woord over haar nalatigheid.

Maar toen De Braber klaar was met zijn maal en tante Trijn de tafel had afgeruimd, bracht ze hem tussen duim en wijsvinger een velletje papier en legde het voorzichtig voor hem neer. Toen nam ze van een hoekje van de schoorsteen pen en inkt en zette het naast het gelinieerde velletje.

„Zou je een brief willen schrijven vanavond?”

„Aan wie?” vroeg vader De Braber verwonderd.

„Aan Marietje's ouders,” zei tante Trijn en de boosheid was ook nu niet teruggekeerd in haar stem. „Ik kan aan alles merken, dat Marietje het hier niet naar haar zin heeft. Als ze langer bleef, zouden er misschien nare dingen gebeuren en dat moeten wij voorkomen.”

„Foei, foei, vrouw, wat ben jij haastig gebakerd,” lachte vader, „het kind is amper hier, het is toch te begrijpen, dat ze naar haar vriendinnetjes trekt!”

Tante Trijn schudde het hoofd en liep op de bedstede toe om te zien of alles rustig was, en denkend dat Marijke sliep, vervolgde ze — en haar stem klonk nu meer verdrietig dan boos — „het gaat niet alleen om de vriendinnetjes, Marietje vindt het hier te armoedig. Ze vindt het zo heerlijk als ze hier weg kan komen, dat ze Chieltje maar bij het doktershuis heeft laten wachten, terwijl zij met haar vriendinnetjes uit is gegaan. Daardoor heeft Chieltje kou gevat.”

„Heeft ze hem dan niet eerst thuis gebracht?”

„Och,” zei tante Trijn, „ze kon meerijden in een ar en ik begrijp wel, dat ze dat heerlijk vond, maar ik heb nu toch ook gemerkt, dat ze geen ziertje om onze kleintjes geeft. Waarom zullen we haar tegen haar zin hier houden? Dan maken we het elkaar maar moeilijk.”

Marijke had met een kleur als vuur het gesprek aangehoord. O, wat schaamde ze zich. Ze vond het zo naar, dat vader en moeder nu alles zouden horen. Ze had wel hard willen roepen: „Och toe, probeer het nog eens met me.” Wat zouden haar ouders boos zijn.

Met ingehouden adem zag ze, hoe vader De Braber zijn beschreven blaadje droogwaaierde bij de lamp en toen hardop voorlas:

„Geachte Vader en Moeder van Marietje.

Bij deze neem ik de pen op, om u mee te delen, dat Marietje hier niet erg op haar gemak is. Ze vindt het hier stil en zou maar liever naar huis willen. Wilt u haar ko-

men halen? Als u geen plaats hebt in uw huis voor twee meisjes, zet u onze kleine meid maar op de trein. Veel groeten van uw Zeeuwse vrienden."

En toen vond Marijke het helemaal niet zo erg meer, dat vader De Braber naar haar huis geschreven had. Ze ging nu fijn naar huis terug. Misschien was Chieltje

morgen wel weer beter. 't Was veel fijner om met Kerstmis weer thuis te zijn. 't Was daar lang zo armoe- dig niet.

De volgende morgen was tante Trijn veel vriendelij- ker. Ze vroeg of Marijke de brief op de bus wilde doen. Ze mocht er ook nog een paar regels bijschrijven.

„Hoe is 't met Chieltje?” vroeg Marijke verlegen.

„We zullen Chieltje vandaag maar in bed houden, dan is hij morgen weer beter,” zei tante Trijn, en ze voegde

er aan toe: „En misschien mag jij overmorgen alweer naar huis. Vader heeft naar je huis geschreven en gezegd, dat je zo naar huis verlangde.”

Marijke kleurde. Ze wist er immers alles al van. Ze had toch geluisterd. Ze pakte een potlood en schreef haar briefje op een blaadje papier, dat ze van tante Trijn kreeg. Het luidde:

„Lieve Vader en Moeder, ik wil graag naar huis. Dora en Noortje zijn in een heel deftig huis. Ik niet.

Hier hebben ze niet eens een servies en de kinderen hebben niet eens een nachtop. En maar één kamer. Ik verlang erg naar u. Komt u me weer halen?”

Vlug vouwde ze het velletje op en deed het in de envelop.

„Breng de brief maar naar de post en ga dan maar naar je vriendinnetjes,” zei tante Trijn.

„Ik zal een boek gaan halen om Chiel voor te lezen,” zei Marijke met haar liefste stemmetje.

„Zie maar eens wat je doet,” zei tante Trijn.

Deze keer hield Marijke woord. Toen ze de brief gepost had, ging ze naar het doktershuis. Haar vriendinnetjes waren niet te zien. Geert vertelde, dat ze boven waren op Nel's kamertje. Als ze soms door wilde lopen, mocht dat wel.

Maar Marijke vroeg of Geert haar een voorleesboek wilde geven, dan wilde ze liever teruggaan, omdat Chieltje ziek was.

„Ik zal je een platenboek meegeven en een appel voor ieder,” zei Geert. „Je bent een hartelijke kleine meid om zo lief te zijn voor dat zieke Chieltje.”

Ja, toen schaamde Marijke zich wel een beetje.

Want ze was heel anders dan Geert dacht.

Geert kon gelukkig niet in haar hart zien.

Maar er was er Een, Die dat wel kon.

Marijke gaat met de dokter uit

Iene miene mutte,
 Tien pond grutte,
 Tien pond kaas,
 Iene miene mutte is de baas."

Marijke telde vrolijk haar aftelversje. Ze ging verstop-pertje spelen met Toosje en Trineke. De hele morgen had ze Chieltje voorgelezen. Nu ze wist, dat ze mis-schien morgen naar huis zou gaan, kostte het haar geen moeite vriendelijk en hartelijk te zijn.

Moeder De Braber zat naast Chieltje's bed kousen te stoppen. Ze zag wel hoe Marijke steeds de weg af keek. Domme, kleine meid. Vandaag kon er toch nog geen antwoord zijn op haar brief. Zou ze het hier zó naar vinden? Verdrietig trok Chieltje's moeder de draad door het gat van de kous.

Chieltje, die tegen de avond weer wat koortsig werd, wilde tegen moeder leunen en klaagde: „Laat Marietje nu weer binnen komen."

„Marietje heeft je de hele morgen voorgelezen. Nu willen Toosje en Trineke toch ook met haar spelen." Chieltje knikte: „Marietje is nu heel lief. Ze moet heel lang blijven."

„Goedenmiddag samen!"

Verschrikt keek tante Trijn naar Stevens de telegram-besteller, die pardoos de kamer binnenstapte.

„Nou, dá's niet mis, hoor. Een telegrammetje. Wat een deftigheid! Dat gebeurt niet alle dagen!"

Moeder De Braber drukte de hand tegen haar wild kloppend hart, en zei:

„Er zal toch geen narigheid zijn met onze Marietje?"

„Breek het papiertje maar vlug open, dan weet je

waar je aan toe bent, mens," zei Stevens, die zelf ook wel een beetje nieuwsgierig was.

„Marijke moet in Zeeland blijven. Brief volgt. Vader.”

„Hè, gelukkig geen narigheid,” glimlachte moeder De Braber.

„Ik wil niet blijven, ik wil niet.”

Met ogen groot en donker van boosheid stond Marijke in de deuropening. Ze stampvoette van woede. Ze had gehoord, wat de inhoud van het telegram was en de opmerking van tante Trijn had ze niet begrepen. Ze had gedacht, dat het een klein plagerijtje was aan haar adres en herhaalde zonder ophouden:

„Ik wil weg, hoor. Ik wil niet blijven!”

„Wat is dat hier voor lawaai?”

Marijke kromp ineem onder de zware hand, die zich op haar schouder legde.

Dokter Van Manen was ongemerkt binnengekomen en ging opzij om Stevens door te laten.

„Wat is hier te doen, Moeder De Braber? Laat ik om te beginnen maar eens naar de kleine patiënt kijken. Ik hoorde van Geert, dat de kleine Chiel ziek was en ik dacht dat ik wel welkom zou zijn.”

Vrouw De Braber kleurde. Het was de eerste keer niet, dat de dokter ongevraagd kwam als er een zieke was. De doktersrekening, waar ze zo bang voor was, bleef dan maar achterwege.

„Chielt je heeft een flinke kou gevat.”

„Hoe is dat zo gekomen?”

„Och, hoe vat een kind kou,” weifelde tante Trijn.

„Ikke ging met Marietje mee en Marietje ging in een hele mooie slee. Bellebel. En Chieltje zo koud, zo koud,” vertelde het kleine jongetje op een onbeholpen manier.

Dokter Van Manen wendde zich tot Marijke en zei streng: „Ik denk, juffertje, dat jijzelf me meer over die geschiedenis kunt vertellen. Biecht maar eens op.

Wat heeft die kouvatterij met jouw arretocht te maken?"

Tante Trijn, die meelij had met Marijke, wilde weer tussenbeide komen, maar dokter schudde het hoofd.

„Ik wil heel graag, dat Marijke me die geschiedenis zelf vertelt.”

Hortend en stotend vertelde Marijke, hoe ze met de arreslee was meegegaan en helemaal vergeten had, dat Chieltje wachtte!

„Zo,” zei dokter streng. „En toen heeft tante Trijn je zeker geen dag langer meer willen houden, hè? Daarom moet je zeker naar huis.”

Moeder De Braber schudde het hoofd.

„We dachten, dat Marietje zelf liever naar huis wilde en daarom hebben we naar haar huis geschreven en gevraagd, of ze thuis mocht komen, maar haar vader wil niet hebben dat ze thuis komt.”

„Dan heeft ze een heel verstandige vader,” knikte dokter. „Morgenochtend zal Marijke wel per post horen, waarom ze moet blijven. Nu gaat ze met mij mee om poeders te halen, die Chieltje drie maal per dag in moet nemen.”

Schoorvoetend ging Marijke naar de auto. Dat zou heus geen prettige autotocht worden. Maar dat viel wel mee. Dokter Van Manen nam haar eerst nog mee naar de laatste patiënt, die hij moest bezoeken. Hij tilde haar uit de auto en bracht haar in een heel klein houten huisje, waar een oud vrouwtje bij de tafel zat.

„Zo Mieke,” zei hij, „ik kom voor de Kerstmis nog eens kijken hoe het met je gaat.”

't Vrouwtje knikte met een blij gezicht.

„Dat is erg aardig van u, dokter.”

„Ik breng nog een kleine gast mee ook,” zei dokter, Marijke naar voren duwend.

't Vrouwtje stak haar handen uit en nu merkte Marijke dat zij blind was.

„Laat mij je eens met mijn vingers bekijken. O, zo een klein meisje met mooie krullen, maar het is uw Nelleke niet, hè dokter?”

„Het is een vriendinnetje van Nel,” zei dokter, „ze is hier eens komen kijken, hoe moeilijk sommigen van ons het nog hebben.”

„We kunnen tevreden zijn, hè dokter?” knikte het oudje. „De ruiten zijn dicht en het allernodigste is er weer.”

„We gaan weer een schoner Kerstfeest vieren dan in 't voorbije jaar,” zei dokter.

Maar nu was Mieke het niet met dokter eens. Hoofdschuddend zei ze:

„Neen dokter, mooier Kerstfeest dan in de oorlog kunnen we niet vieren, want, toen we niets meer hadden, zelfs geen huis meer om de Kerstdagen in door te brengen, voelden we pas, hoe groot het wonder van Bethlehem was. Gods enige Zoon, op aarde gezonden voor ons arme zondaren. Bij die grote rijkdom zinkt al onze aardse armoede in het niet.”

„Word je goed verzorgd, Mieke?”

Het blinde oudje knikte.

„Iedere dag komt mijn nichtje Maike mij helpen, dokter en uw vrouw zorgt wel, dat ik geen honger lijd. Geert brengt me meer dan ik nodig heb.”

Toen ze in de auto zaten, startte de dokter niet onmiddellijk.

„Heb je begrepen, Marijke, hoe rijk je bent?”

Met gebogen hoofd zat Marijke in 't hoekje van de auto. O, wat was dokter nu vriendelijk. Ze was helemaal niet bang meer voor hem. Maar ze schaamde zich wel en spoedde zich met de poeders in haar hand vlug naar huis.

„Morgenmiddag komen Nel en de anderen bij jou op visite, hoor, en Kerstmis vieren we allemaal samen in mijn huis,” had dokter haar bij het afscheid beloofd.

Toen Marijke thuis kwam, sliep Chieltje al. Tante Trijn hielp haar vlug uit haar manteltje en zei: „Kruip maar dicht bij de kachel en warm je, anders krijgen we er nog een zieke bij.”

Wat stilletjes at Marijke met de anderen haar pap. Er was nu zoveel om over te denken.

Tante Trijn stopte haar warm onder, toen ze in bed lag. „Ga maar lekker slapen, meisje, morgen komt de brief van huis.”

Marijke zuchtte.

De brief van huis. . . .

Wie weet hoe boos vader zou zijn.

X

De brief van huis

Kijk eens wat ik voor je heb. . . .” Tante Trijn hield de brief van vader al omhoog. „Hier is een lekker kopje thee en een beschuitje met suiker er bij. Knabbel het op en lees maar eens wat vader schrijft. Het zal best meevallen.”

Het viel ook mee. Vaders brief was wel ernstig, maar niet boos.

Hij schreef, dat hij heel goed uit Marijke's brief had begrepen, dat het haar niet deftig genoeg was in haar Zeeuwse huis. Haar vriendinnetjes waren bij een dokter en het huis waar zij was, stak daar natuurlijk te veel bij af naar Marijke's zin.

Vader schreef dat die jaloezie op haar vriendinnetjes een heel lelijk trekje was in Marijke's karakter. Morgen zou het Kerstmis zijn. Dan moest ze er maar eens aan denken, dat de Here Jezus op aarde was gekomen en geboren was in een armoedige stal.

Een stal.

„Ik denk, Marijke,” schreef vader, „dat jouw huisje nog heel wat beter is dan die stal. En weet je waar je dan maar eens aan moet denken? Dat de Here Jezus die rijkdom vrijwillig verliet voor onze zonden. Ook voor jouw zonden, Marijke en dat hoogmoedige en jaloerse hartje van je moet vernieuwd worden.”

Vader schreef verder nog over Marietje de Braber, die zo heel lief was.

„En nu wil ik geen woord meer horen over gauw terugkomen, hoor Marijke. Je blijft waar je bent en je stelt je niet aan als een trots, verwaand nest, waarvoor ik me moet schamen.”

Dat schreef vader allemaal. Moeder schreef niet. Die zou pas schrijven als Marijke een lieve, tevreden brief had geschreven.

Ja, toen moest Marijke weer een beetje schreien. Maar nu niet van boosheid. Ze vond, dat vader eigenlijk gelijk had. Ze was helemaal geen prettig logeetje geweest.

Tante Trijn hielp haar over de narigheid heen.

„Zo Marietje, nu vlug je tranen gedroogd en dan gaan we nog eens opnieuw beginnen. Vanmiddag komen je vriendinnetjes. Geert is hier geweest en heeft de toverlantaarn gebracht en een laken. Mevrouw komt vanmiddag een uurtje om de plaatjes te vertonen. We gaan poffertjes bakken. Jij mag het beslag maken.”

„Maar dat kan ik niet.”

Tante Trijn moest lachen om Marijke's verschrikte gezicht.

„Het is heus niet moeilijk,” zei ze. „Hier heb ik alles klaargezet. Melk, meel, een ei en rozijnen. Kijk, je maakt een kuiltje in het meel en daar breek je 't ei in.” Hè, wat was dat een heerlijk werk. Marijke wilde wel zo aan de slag gaan. Maar eerst moest ze zich aankleden en wassen en eventjes spelen met Chieltje, die vandaag helemaal geen koorts meer had. Maar toen mocht

ze het beslag maken en later mocht ze ook helpen bakken. Dat was een leuk werk. Een kluitje boter in die grappige pan met ronde uithollingen.

„Ssst,” zei het dan.

En dan met een lepel het beslag er in gooien. Tante Trijn wipte ze zo handig om. Dat kon Marijke niet zo goed. De halfgare poffertjes wipten op de grond. Maar tegen de middag stond er een hele schaal met

goudbruine poffertjes klaar. Lekker bestrooid met kaneel en suiker.

Hè, wat rook dat heerlijk. Het zieke Chieltje kreeg een schoteltje vooraf en toen mochten de kleintjes en Marijke ook proeven.

„En nu gaan we alles in gereedheid brengen om onze gasten te ontvangen,” zei tante Trijn, toen het middag-

maal genuttigd was. Marijke mocht meehelpen. Ze zette de stoelen twee aan twee achter elkaar.

Dokter Van Manen kwam de gasten zelf brengen. Hij keek gelijk even naar Chieltje. Die was weer helemaal monter en hij mocht zijn bed uitkomen om naar de plaatjes te kijken. Marijke wikkelde hem in een warme deken en zette hem op de achterste stoelen vlak bij het snorrende kacheltje.

„Veel plezier, hoor,” riep dokter, toen hij zijn auto inwipte.

„Dokter pruint net als vader,” riep Trineke.

Tante Trijn lachte.

Want het was geen tabak, die dokter achter de kiezen had. Het waren drie heerlijke poffertjes.

XI

Een gezellige middag

Gezellig tegen elkaar aangeleund keken de kinderen naar de plaatjes, die mevrouw Van Manen vertoonde. De rolgordijnen waren naar beneden gelaten en 't was echt donker in de kamer. Marijke keek eens naar het buikje van de kachel, dat zacht rood gloeide en naar de lichtbaan, die over haar hoofd zulke mooie plaatjes op het witte laken wierp.

Als ze nu naar huis was gegaan had ze al dit mooie gemist. Prachtige plaatjes van Zeeland zag ze, allemaal kleine boerinetjes, die arm in arm naar school gingen. Mevrouw vertelde er zo leuk bij.

„Nu zal ik jullie een school laten zien in Middelburg.”

Wat een mooie school was dat.

Nu werd de stem van mevrouw heel verdrietig.

„Ik zal jullie eens laten zien wat er op de plaats van die school staat na de oorlog.”

Een paar berookte muren.... een ruïne.... meer niet....

Zo liet mevrouw heel veel zien van voor en na de oorlog.

Een mooie molen, die zo rank zijn wieken naar de hemel uitstreckte en dan.... wat puin.... meer niet. Kerken, straten, huizen.... Och, wat was er veel vernield door de oorlog.

Mevrouw liet ook plaatjes zien van de grote watersnood, die er geweest was, toen de dijken op Walcheren stukgegooid waren.

Zagen ze het wel? De topjes van de bomen staken nog maar net boven de watervlakte uit. Er was veel vee verdronken ook. Mevrouw liet zien hoe een ontworptelde boom op het water dreef. Een hond en een kat zaten dicht opeengedrongen tussen de takken.

Mevrouw liet ook zien hoe gebrekkig de mensen nu nog maar onderdak hadden gevonden. Ze woonden in kippenhokken, in schuren en in bunkers. Maar niemand klaagde hoor, want iedere Zeeuw had wel begrepen, dat al die offers nodig waren geweest voor de bevrijding van het land.

Voor de kleintjes liet mevrouw nog een sprookje zien van Klein-Duimpje.

Chieltje en de anderen schaterden het uit van de pret, om dat kleine kereltje, dat zulke grote stappen kon nemen.

Maar toen de reus kwam werd Chieltje bang en riep: „Nee nee, niet doen!”

Mevrouw knipte toen maar gauw het licht aan, maar de rolgordijnen bleven naar beneden, want het was toch al schemer.

En Marijke was heel blij, dat ze allemaal op Chieltje letten, want dan zagen ze ook niet, dat ze gehuild had. Ze had gehuild, omdat ze zo'n ondankbaar kind was geweest. Niets had ze in haar eigen woonplaats meege-

maakt. Geen watersnood, geen gevechten. En ze was er God niet dankbaar voor geweest. Ze had geklaagd, omdat ze een paar weken in een eenvoudig huisje door moest brengen.

Ja, Marijke schaamde zich wel erg.

En tante Trijn was zo hartelijk. Ze bediende de visite en de kindertjes zo gul van de poffertjes.

Genoeg bordjes had ze niet. Chieltje moest de poffertjes pikken uit een kopje en Marijke moest eten van een omgekeerd deksel. Maar nu vond Marijke het niet erg meer. Ze had de plaatjes gezien. . . . de erge plaatjes. En toen de visite weg was, deed zij precies hetzelfde wat De Braber een paar dagen geleden gedaan had. Ze nam een velletje postpapier en pen en inkt en ze schreef ook een brief naar huis. Ze schreef alles. Van de plaatjes, die ze gezien had en van „Blinde Mieke”, en helemaal onderaan de brief zette ze, dat ze er erge spijt van had, dat ze zo lelijk gedaan had en ze schreef, dat ze graag wilde blijven en dat tante Trijn een schat was.

En toen ze 's avonds naar bed ging, zei ze alles in haar avondgebed tegen de Here Jezus.

En ze ging slapen met een feestelijk en blij gevoel in haar hart.

Want alleen een kind, dat geen geheimen hoeft te hebben voor de Here Jezus en voor vader en moeder, kan werkelijk blij zijn.

De volgende dag was het Kerstmis.

Kerstfeest in het doktershuis

Naast tante Trijn zat Marijke in de kerk. Die kerk werd gehouden in een pakhuis. Op een getimmerd platform was plaats gemaakt voor de dominee. Marijke keek in 't rond. Op de banken zaten de Zeeuwse mannen en vrouwen in hun mooie klederdrachten. Vlak voor haar zaten Nel en haar vriendinnetjes. Vader De Braber was thuis gebleven met de kleintjes.

„Goed luisteren, hoor, Marietje,” had hij gezegd. „Je moet precies vertellen wat de dominee gepreekt heeft.” Marijke luisterde heel goed. Ze kon de preek best begrijpen. En aan 't eind van de kerkdienst zongen ze staande: Ere zij God. Marijke zong uit volle borst mee. Ze had er een kleur van.

Bij 't uitgaan van de kerk kwam de dokter nog even naar hen toe. Hij zei, dat hij 's middags om vier uur Marijke en de Brabertjes met de auto zou komen halen. Ja met de auto, dan kon Chieltje ook mee. Samen zouden ze Kerstfeest vieren in het doktershuis.

„Maar het is zoveel moeite voor u, dokter,” stribbelde tante Trijn tegen. „En 't is toch nog niet koud, ze kunnen wel lopen.”

„Het is niet koud, maar de wegen zijn zo modderig en glad met die smeltende sneeuw. Voor mij is het maar een wipje, hoor, ik kom ze halen,” beloofde de dokter. En precies om vier uur stopte de auto voor het huisje van De Braber. Het was een hele toer om alle kinderen in de auto te krijgen, want Nel en haar vriendinnetjes waren ook meegekomen, maar Chiel en de andere kleintjes hadden maar een heel klein plaatsje nodig en het lukte best ze allemaal mee te krijgen.

In het doktershuis wachtte mevrouw hen al op. In de grote suite brandden alle lampen en het was er heerlijk warm. Toen ze nog maar net zaten, kwam Geert binnen met een schaal krentenbollen en ze kregen een beker geurige chocolademelk.

„Wie kan me vertellen, waarom we vandaag feest vieren?” vroeg dokter, toen ze het lekkers op hadden.

Chieltje stak zijn vinger op en zei: „Om de sukkela en om de krentjes.”

Al de anderen moesten erg lachen om dat kleine domme jongetje, maar dokter lachte niet.

Hij zei, dat er heel veel mensen waren, die precies zo dachten als Chieltje. Die meenden ook dat het Kerstfeest er was om lekker te eten en te drinken. Ze versierden alles met dennegroen en ze staken mooie lichten aan, maar ze dachten niet om de geboorte van de Here Jezus.

En dat was heel erg.

Want als je daar niet aan dacht en niet blij was om de Here Jezus, Die op aarde was gekomen om de mens weer toegang tot de Hemel te verschaffen, dan was je heel erg ongelukkig, al vierde je nog zo'n groot feest. Toen vertelde dokter Van Manen van Bethlehem en later zongen ze bij de piano Kerstliederen.

Voor de Brabertjes naar huis gebracht werden, wachtte hen nog een verrassing. Geert bracht een mand vol Kerstgeschenken. Heerlijk-warme kledingstukken. Chieltje kreeg een truitje, Trineke een ijsmuts en Toosje een paar rode wanten.

„Die heeft moeder gebreid,” verklapte Nel.

Mevrouw Van Manen knikte.

„En Geert heeft ook geholpen, hoor,” zei ze, „maar de wol hadden we niet, die hebben we gestuurd gekregen uit de woonstad van Marijke en de anderen. Jullie moeten maar eens vertellen hoe blij we er hier mee waren.”

„De mand is nog niet leeg,” riep Nel. „O moeder, kijk

eens, een oude vrouwenkapje, dat is zeker voor Marijke."

De kleine plaaggeest wilde haar vriendinnetje plagend het mutsje over de oren trekken, maar mevrouw stak de hand uit.

„Och, wat dom van me. Dat kapje had ik nog even naar Mieke willen brengen."

„Hè, Moeder, mogen wij het gaan geven?"

Mevrouw weifelde. 't Was al zo donker en het huisje lag zo afgelegen aan de dijk.

„Och, Moeder, we zijn toch niet van suiker en Mieke zal zo blij zijn," hield Nel aan.

„Laten we eerst eens kijken hoe het weer is."

„Alleen maar druilerig, het regent niet eens."

„Laat ze maar gaan," zei dokter, „ik breng ondertussen de Brabertjes even weg."

„Hè, Vader, Marijke wil zo graag met ons meegaan naar Mieke."

„Dat kan wel," zei dokter, „maar dan moet Marijke hierheen terugkomen en tot acht uur blijven. Omstreeks die tijd moet ik nog een patiënt bezoeken en dan breng ik haar gelijk weg. Ik wil mijn Kerstavond niet helemaal in de auto doorbrengen."

„Zou tante Trijn het niet vervelend vinden, dat ik niet terugkom?" zei Marijke, voorzichtig geworden.

Dokter Van Manen streek haar over het hoofd.

„Ik maak dat nu wel in orde, hoor. Tante Trijn zal best begrijpen, dat je nu graag eventjes met je vriendinnetjes meegaat."

Geert pakte ze lekker warm in voor ze weggingen en ze kregen stevige schoenen aan, want met de wegen was het nog maar treurig gesteld. Maar Marijke had haar bruin-leren schoentjes aan. Geert wist raad. Ze haalde een paar klompen van Nel en ze liet ze Marijke aantrekken. Ze waren Marijke een maat te groot, maar dat hinderde niet.

„Marijke lijkt Klein-Duimpje wel,” riep Nel.
„Ik kan ook heel grote passen maken,” lachte Marijke en kloste met de te grote klompen door de gang.
„Laat Marijke maar in 't midden lopen en houd haar vast,” raadde mevrouw.
„Nel moet het korfje voor Mieke maar dragen. Ik heb behalve het mutsje nog wat meer ingepakt. Mieke moet maar eens een royale Kerstavond hebben.”

Arm in arm liepen de vriendinnetjes door de tuin van het doktershuis. Zolang het licht uit de gang op hun pad viel ging het goed, maar toen Geert de deur dicht deed, werd het griezelig donker.

Glijdend en glibberend liepen ze langs de zwakverlichte Dorpsstraat. De klompen zogen zich telkens vast in de modder van de weg, zodat Marijke het wel erg moeilijk had. Ze moest telkens Nel's arm loslaten, omdat ze niet mee kon komen. Ze waren nu buiten het dorp gekomen.

„Dit is de laatste lantaren,” zei Nel, „nu moeten we verder in 't donker.”

„Ik vind het echt griezelig, hoor,” rilde Doortje.

„In de oorlog was er nergens licht,” troostte Nel.

„Toen kwamen we 's avonds ook niet buiten,” zei Marijke. „We kunnen toch niet verdwalen?”

„Niks hoor!” lachte Nel. „We moeten lopen tot de witte steen, die bij het zijweggetje ligt, dat naar de dijk loopt.”

„Als we dat zijweggetje over gaan, komen we op de dijk en als we daar zijn, zien we in de verte het licht van Mieke's huisje al. 't Is niet moeilijk te vinden.”

Toen ze op de dijk kwamen, begon een kille motregen neer te druilen. De wind, waarvan ze in het dorp niets gemerkt hadden, deed hen boven op de dijk diep in hun manteltjes kruipen.

„Ik zal blij zijn als we er zijn,” zei Marijke, die helemaal geen schik meer had in haar Klein-Duimpjesklompen. Maar de verlichte ramen van Mieke's huisje schenen te troosten: „Houd maar even vol, hierbinnen is gezelligheid en warmte.”

„Mieke's huisje was net een plaatje van een Kerstkaart,” dacht Marijke, „maar dan lag zo'n huisje altijd midden in de sneeuw.”

Vlugger dan ze dachten, hadden ze het huisje bereikt. Nel tikte op de ramen en opende gelijk de deur.

Mieke was niet alleen. Bij de tafel zat het nichtje Maike, over wie ze gesproken had. Een boerinnetje van een jaar of zestien. Verlegen keek Maike naar de meisjes.

„Daar is visite, tante Mieke.”

„Wie zijn er dan? Ach, ik hoor het al. Dat is de stem van Nelleke en wie heeft ze bij zich? Och zo, de vriendinnetjes, die bij haar logeren en Marijke, die gisteren met dokter hier was. Maike, als jij op de rand van het

bed gaat zitten, kunnen de meisjes met zijn vieren op drie stoelen zitten."

Maar Nel wilde niet gaan zitten voor ze de verrassing voor Mieke uitgepakt had. Het vrouwtje moest voelen hoe heerlijk warm het mutsje zat. Ze betastte ook de andere goede gaven. Spek en eieren en soepvlees.

Ze trok de meisjes naar zich toe.

„Och lieverdjes en dat jullie nu op Kerstavond in de kou en in het donker er door gekomen bent om mij goed te doen. Maar nu laat ik je niet gaan voor je van buiten en van binnen weer lekker warm bent. Maike, zit er voor ieder nog een kopje anijsmelk in de kan?"

„O, Mieke, anijsmelk!"

„Ja zeker, heerlijke ouderwetse anijsmelk. Gekregen voor de Kerstdagen. De kruidenier hoorde, dat ik een beetje verkouden was. Ja, ja, de mensen verwennen Mieke maar."

„We blijven niet lang, hoor, Mieke," babbelde Nel, „anders worden ze thuis ongerust."

„Dat begrijp ik, hartje," knikte Mieke. „Drink de melk maar lekker warm op en knabbel er een beschuitje bij, en als we samen nog een mooi Kerstlied hebben gezongen, mogen jullie wel gaan."

„Wat zullen we dan zingen, Mieke?"

„Daar is uit 's werelds duist're wolken, een Licht der Lichten opgegaan," koos Mieke.

Nel moest inzetten en ze deed dat wel een beetje hoog. Mieke's stemmetje probeerde beverig de hoge noten te halen en het geheel klonk heus niet zo mooi, maar dat hinderde niemand.

Maike durfde eerst niet goed mee te zingen, omdat ze verlegen was. Maar het tweede vers zongen ze allemaal. Mieke's dunne stemmetje leek helderder.

„O, Vredevorst, Gij kunt gebieden, de Vrede op aard' en in mijn ziel. . . ."

Vrede, die straalde uit de lichtloze ogen van Mieke.

Vrede, die was in het kleine huisje op de dijk.
Met een warm lichaam en een warm hart begonnen de meisjes hun terugtocht in het donker.

XIII

De terugtocht

Hu, wat is 't aartsdonker, ik ben blij, dat ik hier niet alleen loop," zuchtte Nel, toen ze een eindje onderweg waren.

„We missen nu het licht van Mieke's huisje," zei Marijke, „en jullie lopen zo vlug. Ik kan niet meekomen met die grote klompen.”

„Ik weet wat," vond Doortje, „laten we achter elkaar gaan lopen net als schaatsenrijders. We haken dan in ook.”

„Nel voorop, want die kent de weg," zei Door.

„En ik achteraan, dan kunnen jullie mij trekken," zei Marijke.

Toen ze ingehaakt hadden, startte Nel, maar ze deed het zo onverwacht en zo vlug, dat Marijke met een ruk voorovergetrokken werd.

Omdat de te grote klomp in de klei vastgezogen zat, struikelde ze en stapte, om niet te vallen, uit haar klompen.

Verschrikt voelde ze de kou van de vieze ijzige modder door haar kousen dringen en gilte: „Laat me los.... mijn klompen.... o, mijn klompen.... ik ben ze kwijt.”

Doortje, die voor haar liep, liet haar verschrikt los en bukkend tastte Marijke naar haar klompen. Ze vond er een, maar de andere scheen verder weggerold te zijn. Ze stapte in de rechterklomp en stond als een ooievaar op één been.

„Heb je ze nu haast aan?” jachtte Nel.

„Nee, ik kan er maar één vinden, kom eens mee zoeken.”

De drie vriendinnetjes liepen terug om te zoeken.
Hobbeldebobbel. . . .

„Och Marijke, ik geef een trap tegen je klomp, hij vliegt naar de kant,” schrok Nel.

Hinkend schoof Marijke naar de kant van de weg.

„Niet te ver, daar is de dijk,” riep Nel.

De waarschuwing kwam te laat. Het onheil was gebeurd. Marijke rolde gillend omlaag langs de gladde dijkkant.

Het ongeluk had stellig nog wel goed af kunnen lopen, als Marijke niet terecht was gekomen op een brok basalt.

Toen ze beneden aan de dijk lag, voelde ze een felle, stekende pijn in haar rechterbeen. Ze wilde opstaan, maar ze kon niet.

„Help. . . . help. . . .” gilte ze.

De meisjes hielden elkaar vast en bogen zich over de dijkrand.

„Marijke, waar ben je? We zullen je komen halen,” troostte Doortje.

„Je kunt niet in het water vallen, hoor,” riep Nel, „het water is nog heel ver weg.”

We zullen je komen halen. . . . Ja, dat had Doortje wel geroepen, maar zo heel gemakkelijk ging dat niet. De één voor de ander durfde zich in het donker niet langs de gladde dijkrand naar beneden te wagen. Ondertussen klonk Marijke's hulpgeschrei steeds angstiger.

„Marijke, Marijke. . . . probeer in onze richting te kruipen.”

„Ik kan niet lopen. . . . o. . . . ik heb zo'n pijn,” huilde Marijke.

Nel richtte zich op.

„Luister,” zei ze. „Marijke kan haar voet wel verzwikt

hebben. We moeten vader halen. Als Dora nu eens met mij meegaat en Noortje blijft hier wachten.”
„Zou je gauw terug zijn?” beefde Noortje’s stem.
„’t Is hier zo griezelig en Marijke huilt zo. Kan ik niet teruggaan naar het huisje van Mieke?”
„Nee, want dan weten we immers niet waar Marijke ligt.”

„Zul je vlug lopen?” vroeg Noortje, wie het huilen nader stond dan het lachen. Bevend van angst bleef ze boven aan de dijk staan en luisterde naar het hulpgeschrei van Marijke, dat steeds zwakker werd, want Marijke, die schor was van het roepen, schreide nu zachtjes. Ze had zo’n pijn en ze was zo bang in het donker.
Haar vriendinnetjes hoorde ze ook niet meer praten.

Zouden ze haar nu helemaal aan haar lot overlaten?
In haar grote angst vouwde ze haar handen en bad.
Ze was toch niet alleen. De Here Jezus zag haar hier
liggen en wist wel hoe bang ze was.

„Here Jezus, help me toch, ik heb zo'n pijn.”
Naargeestig hilde de wind over de vlakke Zeeuwse
velden.

Maar de Here Jezus waakte over Zijn kleine schaap,
dat gewond neerlag en Hem zo nodig had.

Tingelingeling.

Bescheiden klingelde het belletje door het doktershuis.
„Hé, zijn de meisjes nu al terug?” vroeg mevrouw aan
dokter, die juist van zijn rit terug was.

„Dat kan toch niet,” weifelde dokter, maar Geert stak
haar hoofd al om 't hoekje van de deur.

„Hier is De Braber. Hij wilde even wachten op Marijke,
dan kon hij haar zelf mee naar huis nemen.”

„Laat hij binnenkomen,” knikte de dokter en haalde
vast een lekkere sigaar te voorschijn.

Maar eer De Braber gezeten was, ging de bel wéér,
maar nu luid en lang.

„Dat is vast een patiënt,” schrok mevrouw.

Even later liet Geert de angstige meisjes in de kamer.
Nel vloog haar moeder om de hals.

„O mama. . . . Marijke. . . . ze heeft een ongeluk.”

Mevrouw Van Manen was heel bleek geworden en dok-
ter zei: „Vlug kind, vertel, wat er gebeurd is.”

„Marijke is van de dijk gevallen en. . . .” Nel kon de zin
niet afmaken, ze barstte in tranen uit.

„Marietje van de dijk gevallen. . . .?” schrok De
Braber. . . . „wat moeten we beginnen. Ligt het arme
kind daar alleen in het donker?”

„Noortje is bij haar gebleven,” snikte Doortje.

Kalm en rustig nam dokter zijn maatregelen.

„De auto staat nog voor,” zei hij. „De meisjes en De Braber gaan mee. We rijden voorzichtig tot het punt, waar Marijke ligt en dan zullen we verder zien.”

„Laten we 'n lantaren meenemen,” bedacht De Braber. Gewapend met een stallantaren liep dokter naar de auto. De anderen volgden. Nel moest naast haar vader komen zitten om zo ongeveer te wijzen waar haar vriendinnetje gevallen was. In een ommezien had de auto de dijk bereikt. Voetstaps reed hij verder. Maar Nel hoefde de plek niet aan te wijzen. De grote schijnwerpers vingen Noortje al in het licht.

Kleumend van kou en bevend van zenuwachtigheid wachtte het kleine figuurtje aan de kant van de weg.

„Ziezo, meisje, nu is het leed geleden, hoor,” troostte de dokter. „Ga maar gauw bij je vriendinnetjes in de wagen, dan zullen De Braber en ik eens kijken wat we doen kunnen voor Marijke, die op haar ééntje glijbaantje is gaan spelen.”

Maar het ernstige gezicht van dokter was in tegenspraak met zijn luchtige woorden. Bezorgd hield hij zijn lantaren geheven en geholpen door De Braber bereikte hij langs de glooiende kant het kreunende meisje.

„Waar heb je pijn, Marijke?”

Marijke wees op haar been.

„Is dat de enige plaats waar je pijn hebt?”

Marijke knikte. „Ik ben ook een beetje duizelig.”

„Dat zal van de kou zijn, meisje. Maak je maar niet ongerust. Sla je arm om mijn hals, dan zullen we proberen je naar boven te krijgen.”

Hoe voorzichtig dokter haar ook probeerde te helpen, hij kon toch niet voorkomen, dat ze af en toe kermde van pijn. Hij slaakte een zucht van verlichting, toen ze gestrekt op de achterbank van de auto lag. De drie vriendinnetjes waren uitgestapt en stonden dicht aan-

eengedrukt te schreien om het vriendinnetje, dat zo'n pijn had.

„Ziezo, nu jullie maar op de vloer van de auto en De Braber voorin. We moeten langs een omweg naar het dorp rijden. Keren kunnen we hier niet.”

„Zou het erg zijn, dokter?” vroeg De Braber zacht.

„In ieder geval een been gebroken,” mompelde de dokter. „Verder moet ik haar nog wat nauwkeuriger onderzoeken om meer te kunnen zeggen.”

Heel voorzichtig werd de terugtocht aanvaard. Iedere schok veroorzaakte Marijke een stekende pijn.

Geert en mevrouw stonden al aan de deur, toen de auto stilhield.

Met angstige gezichten kwamen ze naar buiten. Ach, wat schrokken ze van de onheilstijding.

Het overbrengen van Marijke naar binnen geschiedde weer met grote zorg. Dokter bracht haar naar de spreekkamer en begon met een grondig onderzoek.

„Precies wat ik al vermoedde: een gebroken been is het enige onheil. Ik zal het been spalpen en dan breng ik haar morgenochtend even naar het ziekenhuis in de stad, daar zullen ze haar wel vlug beter maken.”

Maar hoe geduldig Marijke zich ook had laten helpen, bij de laatste woorden van de dokter stroomden haar de tranen over de wangen.

„Heb je pijn, Marijke?” vroeg mevrouw.

Marijke schudde het hoofd.

„Ik wil niet graag naar het ziekenhuis. Ik ben al zo ver van huis en alles is daar zo vreemd.”

„Dokter, breng u ze maar naar mijn huis. We zullen haar met liefde verplegen,” zei De Braber.

„Het is zes weken, man,” weifelde de dokter. „Weet je wel dat Marijke al die tijd een heel bed in beslag zal nemen? Waar moet je blijven met de kleintjes?”

„Die zullen met plezier op stoelen slapen,” zei De

Braber. „Tante Trijn zal het me niet vergeven als ik haar niet naar huis breng.”

„En toch zal tante Trijn geduld moeten hebben,” glimlachte de dokter, „want Marijke moet morgen geholpen worden in het ziekenhuis. Haar been moet gezet worden, maar ik denk, dat de doktoren er niets op tegen zullen hebben, als ik haar na de behandeling weer naar jullie toe breng.”

„Wat moet, dat moet,” zei De Braber en legde zijn ruwe handen liefkozend om Marijke's gezichtje. „Je zult flink zijn, hè, kleine meid? Ik ga nu naar huis om alles aan tante Trijn te vertellen en we zullen alles klaar maken voor je komst. Je zult een leven hebben als... als...”

„Als een prinses...” vulde de dokter lachend aan.

Toen de dokter vertrokken was en mevrouw naast het rustbed zat, waar Marijke op lag, vroeg ze: „Marijke, het doktershuis is heel wat groter dan het huis van je pleegouders. Zal ik vragen of je hier mag liggen? Je hebt hier ook meer aanspraak aan je vriendinnetjes.” Maar Marijke schudde het hoofd en zei: „Nee mevrouw, het is heel erg lief van u, dat ik hier mag komen, maar ik ga liever naar tante Trijn.”

Mevrouw boog zich over haar heen en kneep haar in de wang.

„Je bent een dappere kleine meid, Marijke, ik begrijp heel goed, waarom je liever naar tante Trijn wil.”

Terug bij de Brabertjes

Hè, toe Marietje, lees nou voor!"
 „Hè, nee Marietje, matjes vlechten!"
 „Marietje heeft gezegd, dat ze een poppejurkje zou maken."

Voor Marijke's rustbed verdrongen zich de drie kleine Brabertjes, maar tante Trijn duwde het grut lachend opzij.

„Niets er van, we gaan eerst het bed van Marietje opschudden. Het liggen zal haar danig vervelen."

Marijke wees op een rijtje streepjes en kruisjes, die op een lijstje boven haar bed hingen.

„Ik ben nu op de helft, tante Trijn. Nog een en twintig

dagen. Kijk, hier bij het rode kruisje is moeder geweest, dat was toen Noortje en Door naar huis gingen.” „En toen onze eigen Marietje terugkwam,” glimlachte tante Trijn.

„'k Wilde dat het maar vier uur was, dan zou ze weer uit school komen,” zuchtte Marijke.

„Ziezo, je bed is weer netjes, nu drink je nog een glas melk en je knabbelt een beschuitje en dan is Marietje wel thuis.”

Prompt om tien minuten over vier klepperden de witgeschuurde klompjes van tante Trijn's oudste meisje over het plaatsje. De kleintjes stormden op het zusje af, maar moeder, die wist hoe graag de twee Marietjes samen babbelden, hield ze lachend tegen.

„Ik moet in het dorp een boodschap gaan doen en wie met me meegaat, krijgt vast en zeker een snoepje van baas Gort.”

Tja, zo'n lekker knappend zuurtje van baas Gort, na een wandeling met moeder, dáár kon de gezelligheid binnen niet tegen op.

Zo bleven de meisjes samen thuis. Marietje de Braber babbelde over school en over de heerlijke vakantie, die ze bij Marijke thuis gehad had. En ondertussen breide ze aan een kousje voor Chieltje: tien naadjes recht.

„'t Kluwentje mindert al aardig, Marijke. Als 't op is vind ik een dubbeltje. Moeder verstopte dat in het bolletje wol. Dat dubbeltje doe ik in mijn spaarpot. Je weet wel waarvoor.”

Ja, Marijke wist wel waarvoor die spaarpot bestemd was. Marijke's moeder had beloofd, dat Marietje de hele zomervacantie naar hen toe zou mogen komen, maar het reisgeld was veel en daarom spaarde Marietje nu.

„'k Wilde, dat jij mijn zusje maar was,” zuchtte Marijke.

„Dan zou je die drie kleintjes eens horen en moeder zou me ook niet willen missen en . . . .”

Marietje zweeg plotseling en liet het kousje zakken.

„Marijke,” zei ze toen, „je moet niet boos op me worden, hoor, maar eerst . . . . weet je wel . . . . toen je hier pas was . . . . toen kregen je vader en moeder een briefje en . . . .”

Marijke boog het hoofd.

„Toen ik hier pas was, Marietje, was ik . . . . was ik . . . . een spook en later . . . . jouw vader en moeder zijn zo lief voor mij geweest . . . . o, Marietje, ik schaam me soms zo.”

„Dat hoeft niet meer, hoor, kleine meid.”

Hè, wat een schrik!

Dokter Van Manen stond in de deuropening.

Had hij het gesprek gehoord?

Hij zette zich op de rand van het bed en nam Marijke's handen tussen de zijne.

„Je hebt een harde les gehad, meisje, en nu is het wel heel goed, dat je spijt hebt over je hoogmoed, maar dat is niet voldoende. Je moet de Here Jezus bidden om een nieuw hart, want al de zonden, die we doen, doen we in de allereerste plaats tegen Hem.”

De meisjes waren erg verlegen geworden onder de ernstige woorden, maar over die verlegenheid hielp dokter ze wel weer heen.

Hij gooide twee handen vol sigarenbandjes op het bed en lachte.

„Niets tegen Nel zeggen, hoor, want zij vindt, dat ze recht heeft op alle sigarenbandjes, die ik van mijn patiënten afbedel.”

Bij de deur keerde hij zich nog eens om.

„Nog drie weken, Marijke, dan zullen we eens kijken wat een rare sprongen je met dat zere been maakt.”

Slot

Sprongen maakte Marijke nog niet, toen het gipsverband van haar been afgenomen was.

Och, wat liep ze nog stuntelig en moeilijk.

Maar vader en moeder wilden haar nu toch zo graag thuis hebben.

En het duurde niet lang of Marijke ging naar huis.

De prachtige auto van de dokter bracht haar naar de trein. Vader, die haar was komen halen, droeg haar naar de coupé en daar zat ze nu. De trein stond op het punt weg te stomen naar huis.

Op het perron stond de hele familie De Braber. En Nel was ook meegekomen om haar vriendinnetje gedag te zeggen. Tante Trijn had op het laatste ogenblik nog een zak knappende kussentjes neergelegd op Marijke's schoot.

„Lekkere Zeeuwse babbelaars, Marijke.”

Die goede tante Trijn.

't Was maar goed, dat de chef het sein tot vertrek gaf, want tranen kwamen in haar ogen.

„Tante Trijn, ik dank u voor alles.”

„Dag lief . . . lief . . . kind!”

„Tot de zomervacantie.”

„Dag Marietje . . . Marietje moet blijven.”

Tante Trijn nam het huilende Chieltje op haar arm en liet hem de vertrekkende trein nawuiven.

Zuchtend en steunend zette de trein zich in beweging. Marijke's Zeeuwse reis met al zijn wederwaardigheden was ten einde.